

Østre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
22 APR. 2009

Den 21/04-2009
J.nr. 40A-ØL-15-09
Init: cr

Justitsministeriet har ved brev af 1. april 2009 og 3. april 2009 anmodet om en udtalelse senest den 20. april 2009 om et udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Som følge af den korte frist for afgivelse af en udtalelse har det ikke været muligt at foretage en tilbundsgående gennemgang af alle enkeltheder i udkastet, ligesom udkastet ikke har kunnet blive drøftet på et plenarmøde med landsrettens dommere.

På det foreliggende grundlag har landsretten følgende bemærkninger til udkastet:

Ad udkastets forslag til ny § 192a i straffeloven

Denne bestemmelse indeholder i stk. 1 en regel om minimumsstraf af fængsel i 1 år.

Straffeloven indeholder kun få bestemmelser med et strafminimum for fængselsstraf, der afviger fra det faste minimum på 7 dage.

I udkastets bemærkninger er det blandt andet anført, at regeringen vil anmode Straffelovrådet om fremadrettet at vurdere det principielle spørgsmål om, på hvilken måde lovgivers ønske om at tilkendegive, hvordan straffen for visse lovovertrædelser bør være i typesituationer, mest hensigtsmæssigt kan udtrykkes i lovgivningen med respekt for domstolens rolle som den dømmende magt, der har den endelige afgørelse om skyld og straf i hver enkelt konkret sag. Straffelovrådet vil i den forbindelse skulle vurdere spørgsmålet om minimumsstraffe.

Straffelovrådet har senest behandlet spørgsmålet i betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer.

Straffelovrådet udtalte i betænkningen (side 164) med henvisning til rådets tidligere udtalelser i betænkning nr. 1099/1987, at det fortsat er rådets opfattelse, at forhøjede fængselsminima som udgangspunkt bør afskaffes, og at man i almindelighed bør afstå fra at indføre nye forhøjede strafminima. Rådet anførte i den forbindelse, at det meget ofte vil være vanskeligt for lovgivningsmagten på forhånd at overskue den variation af tilfælde, som kan komme til at foreligge, og at forhøjede minima kan føre til, at domstolene tvinges til at udmåle straffe, der i enkelttilfælde ikke forekommer rimelige og proportionale i forhold til den forbrydelse, som foreligger til pådømmelse.

Straffelovrådet anførte endvidere (betænkningen side 165), at rådet "er opmærksom på, at der også ved andre forbrydelser end manddrab – f.eks. ved visse former for vold – kan være behov for fra lovgiverens side på en tydeligere måde at markere forbrydelsens grovhed. Det bør dog efter rådets opfattelse ikke ske i form af anvendelse af forhøjede strafminima, men ved, at det i lovteksten, herunder ved anvendelse af sidestrafferammer, i videre udstrækning søges præciseret, hvilke omstændigheder ved den enkelte forbrydelse der ved strafudmålingen skal tillægges skærpende betydning."

Som anført i bemærkningerne til lovudkastet rejser indførelse af minimumsstraffe en række vanskelige principielle spørgsmål.

Som anført af Straffelovrådet vil det således ofte være vanskeligt for lovgivningsmagten på forhånd at overskue den variation af tilfælde, som kan komme til at foreligge.

Et strafminimum på 1 år i forslaget til straffelovens § 192a, stk. 1, vil således kunne føre til, at domstolene tvinges til at udmåle straffe, der i enkelttilfælde ikke forekommer rimelige og proportionale i forhold til den forbrydelse, som foreligger til pådømmelse.

Den ønskede strafskærpelse kan – som generelt beskrevet i ovennævnte betænkning side 165 – opnås på anden måde.

Landsretten skal på den baggrund fraråde, at der indsættes en ny bestemmelse om minimumsstraf i straffelovens § 192a, stk. 1.

Landsretten har ikke bemærkninger til, at Straffelovrådet anmodes om på ny at udtale sig om blandt andet spørgsmålet om minimumsstraffe. Men dette initiativ sammenholdt med de erkend-

te vanskelige principielle spørgsmål, som indførelse af minimumsstraffe rejser, understreger væsentligheden af, at der ikke på nuværende tidspunkt gennemføres hastelovgivning med minimumsstraffe, men at overvejelser herom sker i lyset af Straffelovrådets fornyede drøftelser.

Ad udkastets forslag til ny § 81 a i straffeloven

Bestemmelsens ordlyd indeholder flere vage begreber, og fortolkningsbidragene i bemærkningerne til bestemmelsen giver ikke fuld klarhed over bestemmelsens rækkevidde. Hvis bestemmelsen indføres i straffeloven i sin nuværende affattelse, må det forventes, at den i praksis vil give anledning til både fortolkningsmæssige og bevismæssige vanskeligheder.

Ad udkastet til nyt stk. 3 i retsplejelovens § 762.

Bestemmelsen indeholder tilsvarende vage begreber som udkastet til ny § 81 a i straffeloven og må derfor antages at give anledning til tilsvarende fortolkningsmæssige og bevismæssige vanskeligheder.

De gældende bestemmelser i retsplejelovens § 762, stk. 2, om retshåndhævelsesarrest forudsætter, at der er særlig bestyrket mistanke om, at den sigtede har begået en af flere nærmere beskrevne strafbare lovovertrædelser, eller – efter domsafsigelse – er dømt herfor, og at hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at pågældende ikke er på fri fod.

Ifølge bemærkningerne til forslaget til § 762, stk. 3, er det ikke en betingelse, at det pådømte forhold har forbindelse med det gensidige voldelige opgør med brug af skydevåben mv.

Forslaget til § 762, stk. 3, stiller heller ikke krav om, at der skal være mistanke endsige særlig bestyrket mistanke om, at den dømte har begået noget kriminelt forhold som led i et bandeopgør, men udelukkende, at vedkommende har en tilknytning til en sådan gruppe.

Forslaget indebærer således, at en person, der f.eks. er idømt en ubetinget straf af fængsel i 40 dage for spirituskørsel eller tyveri, kan varetægtsfængsles - ikke på grund af det pådømte forholds grovhed - men af hensyn til pågældendes tilknytning til en gruppe, som er impliceret i et nærmere beskrevet bandeopgør.

Forslaget indebærer et – principielt betænkeligt - brud med hidtidig tradition på området, hvorefter retshåndhævelsesarrest knytter sig til retsfølelsen i forhold til et påsigtet eller pådømt forhold af en vis og ofte betydelig grovhed og ikke – som forslaget – til retsfølelsen i forhold til en gruppetilknytning, som ikke har givet anledning til, at der er rejst sigtelse mod den pågældende for strafbart forhold.

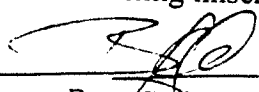
Der synes endvidere at være en række bevismæssige og processuelle betænkeligheder ved at knytte en retshåndhævelsesarrest efter afsagt dom til den dømtes tilknytning til en af ”disse grupper” og ikke til indholdet af det pådømte forhold. Ifølge bemærkningerne er det til en sådan tilknytning ”tilstrækkeligt, at den pågældende tager aktivt del i gruppens virke...”. Vurderingen af, om der er et sådant tilknytningsforhold vil ikke indgå i behandlingen af den konkrete straffesag, medmindre den dømte er dømt (eller sigtet) for kriminalitet i forbindelse hermed, eller det pådømte forhold i øvrigt relaterer sig til en sådan tilknytning. Den ret, der skal tage stilling til eventuel varetægtsfængsling efter forslaget, vil således skulle afsætte tid til en særlig bevisførelse om, hvorvidt den dømte har den nævnte gruppetilknytning, om opgøret stadig pågår, hvilken gruppe den pågældende er involveret i opgøret med m.v., og om betingelserne for varetægtsfængsling efter bestemmelsen i øvrigt er opfyldt.

Øvrige bemærkninger

Udkastet bør undergives en korrekturmæssig gennemgang. Det kan nævnes, at det i udkastets § 1, nr. 4 (og i bilaget) er anført, at straffelovens ”§ 192, stk. 2” ændres til: ”§ 192a”, mens det rettelig bør være straffelovens ”§ 192a, stk. 2”, der ændres til: ”§ 192a”.

Landsretten finder i øvrigt ikke at burde udtale sig om lovudkastet, som indeholder forslag – herunder om betydelige strafskærper og ændring af reglerne om sagsbehandling i straffuldbyrdelsesloven – af overvejende retspolitisk karakter.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Københavns Byret

Jmt. Mdt.
21 APR. 2009

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk

J nr 9099.2009.15

Dato 20. april 2009

Justitsministeriet har i e-mails af henholdsvis 1. april 2009 og 3. april 2009 anmodet byretterne om senest den 20. april 2009 at fremsende deres bemærkninger til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Styrket indsats mod bandekriminalitet mv.).

Københavns byret skal i den anledning på vegne byretspræsidenterne oplyse, at man med den meget korte tidsfrist ikke har mulighed for en detaljeret gennemgang af lovforslaget. Byretterne skal dog af de grunde, der er anført af Østre Landsret i landsrettens høringssvar, fraråde at der indføres bestemmelser om minimumsstraf i § 192a, stk. 1. Da Straffelovrådet er blevet anmodet om at udtale sig om spørgsmålet om minimumsstraffe, bør man i det mindste afvente, at rådet har haft lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

Byretterne skal endvidere i relation til den del af forslaget, der vedrører ændringer af retsplejelovens § 762 oplyse, at der i forslaget til den ny bestemmelse i stk. 3, i givet fald bør stå "tiltalte" i stedet for "sigtede", da bestemmelsen alene finder anvendelse på personer, der er dømt. Det bør derfor også overvejes, om bestemmelsen i givet fald skal placeres i retsplejelovens § 769. Det skal samtidig præciseres, at der ikke af byretterne skal fastsættes en frist for varetægtsfængslingens ophør og overgang til afsoning, jf. § 769, stk. 1, og § 999, stk. 2.

I forslagets bemærkninger side 8 anføres det, at den " foreslåede adgang til retshåndhævelsesarrest vil kunne anvendes i tilfælde, hvor det ud fra konkrete omstændigheder skønnes, at det med henblik på at

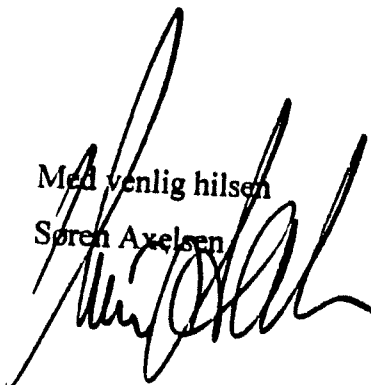
fåstholde en fornøden fasthed og konsekvens i retshåndhævelsen er påkrævet at fængsle den pågældende..." Det bør i bemærkningerne nærmere præciseres, hvad der forstås herved.

Endeligt bemærkes, at en regel om varetægtsfængsling efter dom, indtil afsoning kan iværksættes, i en række sager medfører, at der i disse sager skal afsættes tid til bevisførelse vedrørende fængslingsgrundlaget, selvom sagen i øvrigt har kunnet behandles langt hurtigere som f.eks. en tilståelsessag. Der skal således tilføres flere personaleressourcer til byretterne, hvis ikke sagsbehandlingstiderne ved byretterne skal blive endnu længere.

Byretterne finder ikke i øvrigt at burde udtale sig om forslaget.

Der henvises til j.nr. 2009-730-0875

Med venlig hilsen
Søren Axelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og cma@jm.dk

Direktøren
Store Kongensgade 1 - 3
1264 København K
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr. 5798000161184

CHF11931/Sagsbeh. CHF
J.nr. 4101-2009-22.2

dir.tlf. 33929546
mail_chf@domstolsstyrelsen.dk

29. april 2009

Lovforslag om bandekriminalitet

Justitsministeriet har i en e-mail af 1. april 2009 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.)

Justitsministeriet har endvidere i en e-mail af 3. april 2009 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.)

Det fremgår af forslaget om ændring af blandt andet straffeloven, at straffen for overtrædelse af visse bestemmelser af straffeloven kan forhøjes til det dobbelte, hvis lovovertrædelsen har baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer, og hvor der anvendes skydevåben eller våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller hvor der begås brandstiftelse omfattende af straffelovens § 180.

Det fremgår endvidere, at strafferammen for besiddelse af skydevåben mv. på offentlige steder, jf. forslaget til § 192 a, forhøjes, således at overtrædelsen af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer straffes med fængsel fra 1 år indtil 6 år.

Endelig foreslås det, at der kan idømmes frihedsstraf for overtrædelse af politiets zoneforbud, jf. forslaget til ændring af politilovens § 23, stk. 3.

Domstolsstyrelsen skal i den anledning bemærke, at de to lovforslag samlet set vil medføre en merbelastning af domstolene.

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

22 APR. 2009
Jmt. modt.

RIGSADVOKATEN

DATO 21. april 2009

JOURNAL NR.

RA-2009-510-0008

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: BAE

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ved skrivelser af henholdsvis 1. og 3. april 2009 (sagsnr. 2009-730-0875) har Justitsministeriet fremsendt udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet mv.) og udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Styrket indsats mod bandekriminalitet mv.) med anmodning om en udtalelse.

Jeg har til brug for udtalelsen anmodet samtlige politidirektører og statsadvokater om en udtalelse vedrørende de foreslåede ændringer.

Politidirektørerne og statsadvokaterne har i den forbindelse generelt tilsluttet sig sigtet med lovforslagene. En række politikredse og statsadvokaturer har dog samtidig haft en række bemærkninger, herunder navnlig til den foreslåede strafskærpelsesbestemmelse i straffelovens § 81 a. Kopi af de modtagne hørings svar vedlægges til orientering.

Jeg skal herefter udtale følgende:

1. Straffelovens § 81 a

I straffelovens § 81 a foreslås indført en særlig bestemmelse om fordobling mv. af straffen for visse alvorlige forbrydelser, når forbrydelsen begås med baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer, og hvor der anvendes skydevåben eller våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige ka-

rakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller hvor der begås brandstiftelse omfattet af lovens § 180.

Forslaget om en fordobling af straffen indebærer, at der i de tilfælde, hvor bestemmelsen finder anvendelse, vil kunne blive tale om at udmåle straffe, som er strengere end straffene for forbrydelser, som i almindelighed anses for grovere. Dette er en konsekvens af, at der ved lovforslaget udskilles en bestemt - og meget snæver - kreds af straffesager med henblik på en helt særlig strafudmåling.

En sådan forskel i strafudmålingen vil efter lovforslaget alene være begrundet i det forhold, at den pågældende lovovertrædelse er begået som led i et bandeopgør som beskrevet i bestemmelsen. Det kan efter min opfattelse ikke udelukkes, at der vil forekomme konkrete tilfælde, hvor forskellen kan fremtræde som vanskeligt forklarlig. Om dette samlet set - som led i en retspolitisk indsats mod bandekriminaliteten - er ønskeligt, er helt overvejende et politisk spørgsmål, som jeg ikke finder at burde udtale mig nærmere om.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Om bestemmelsen skal jeg i øvrigt bemærke, at den indeholder en række betingelser, som alle skal være opfyldt, for at en strafsøkærpelse kan komme på tale. En række politikredse og statsadvokaturer har i den forbindelse peget på, at bestemmelsen i praksis kan give anledning til bevisvanskeligheder og har på den baggrund givet udtryk for tvivl om bestemmelsens praktiske anvendelsesområde.

Københavns Politi har anført, at anvendelsen vil stille meget store og vanskelige krav til bevisførelsen for, at der i den konkrete sag er tale om et gensidigt opgør og om tilhørsforhold til bestemte kriminelle grupperinger. Det er derfor Københavns Politis opfattelse, at bestemmelsen formentlig alene vil kunne finde anvendelse i de tilfælde, hvor en person let kan identificeres som værende medlem af en bestemt kriminel gruppering som f.eks. visse rockergrupper med hierarkisk opbygning og synlig uniformering i form af rygmærker eller andre markeringer på tøjet, tatoveringer mv.

Endvidere har Østjyllands Politi anført, at det i praksis vil være meget vanskeligt at føre bevis for, at en forbrydelse har baggrund i en bestemt konflikt. De lokale erfaringer fra Østjylland viser således, at selv om en konflikt mellem grupper af personer vedrører kontrollen med narkotikamarkedet, kan også personlige uoverensstemmelser, hævn for tidligere krænkelser, fornærmelser og lignende være motiv til enkelte episoder. Efter Østjyllands Politis opfattelse vil det således i praksis være vanskeligt at bevise, at baggrunden for forbrydelsen var et igangværende opgør.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falster har anført, at kravet om, at et opgør på gerningstidspunktet skal være gensidigt, vil medføre, at det første (kendte) angreb ikke vil være omfattet, hvorimod det eventuelle efterfølgende

hævnangreb vil kunne blive omfattet. Den tidligere sag om drab og drabsforsøg på medlemmer af en rockerbande i Københavns Lufthavn i marts 1996, der blev anset for starten på "den 2. rockerkrig" mellem Hell Angels og Bandidos, ville således falde udenfor den foreslåede bestemmelses anvendelsesområde.

Ifølge statsadvokaten kan det endvidere være vanskeligt at fastslå, hvornår en konflikt reelt er ophørt. Der peges i den forbindelse på, at såfremt en voldshandling begås ud fra et hævnmotiv som nævnt i lovforslagets bemærkninger side 11, vil dette - i modsætning til, hvad der synes forudsat i bemærkningerne - netop kunne siges at tale for, at konflikten ikke er ophørt.

RIGSADVOKATEN

Statsadvokaten for Fyn, Syd- og Sønderjylland, Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn, Statsadvokaten for Nord- og Østjylland, Nordjyllands Politi, Fyns Politi samt Midt- og Vestsjællands Politi har ligeledes peget på bevismæssige problemer ved bestemmelsens anvendelse.

SIDE 3

Efter min opfattelse vil der kunne tænkes en række tilfælde, hvor det vil stå klart, at en forbrydelse er begået med baggrund i et gensidigt verserende opgør mellem kriminelle grupperinger, hvor der anvendes skydevåben eller særligt farlige våben eller eksplosivstoffer eller brandstiftelse. Bestemmelsen vil derfor efter min opfattelse meget vel kunne tænkes at få et vist praktisk anvendelsesområde.

Jeg må dog samtidig tilslutte mig, at anvendelsen af den foreslåede bestemmelse i en lang række tilfælde må anses for at være forbundet med store vanskeligheder af bevismæssig karakter.

Det bemærkes i den forbindelse, at der er tale om sager, hvor det er almindeligt, at hverken den tiltalte eller vidner, herunder forurettede, vil udtale sig om sagens nærmere omstændigheder. Navnlig på denne baggrund vil det efter min opfattelse kunne være vanskeligt for anklagemyndigheden at føre bevis for, at en person - mod sin benægtelse - er medlem af en bestemt gruppering, når denne er af mindre formaliseret karakter, f.eks. uden navn, hierarki, fast tilholdssted, synlige kendetegn mv.

Hertil kommer de generelle vanskeligheder, der kan opstå, når der skal føres bevis for, at et angreb ikke blot skyldtes f.eks. en uoverensstemmelse af mere personlig karakter, og at opgøret var verserende og gensidigt på gerningstidspunktet.

Jeg kan i den forbindelse tilslutte mig de ovenfor nævnte bemærkninger om, at der kan forekomme tilfælde, hvor selv meget alvorlige forbrydelser, der begås som led i en bandekrig, ikke vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse, fordi det enten er det første kendte angreb, eller fordi et modangreb begås efter så lang tid, at det kan være svært at bevise, at der fortsat er tale om et gensidigt opgør. Endvidere ses gentagne

angreb fra én gruppe heller ikke at være omfattet af bestemmelsen, hvis den angrebne gruppe forholder sig passivt.

Det er på denne baggrund min opfattelse, at den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 a vil kunne give anledning til en række meget vanskelige bevisspørgsmål, og at det derfor må anses for meget usikkert, hvilket nærmere praktisk anvendelsesområde bestemmelsen vil få.

2. Straffelovens § 192 a

Straffelovens § 192 a, stk. 1, foreslås ændret således, at den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ved under særlig skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted at besidde, bære eller anvende skydevåben med tilhørende ammunition eller våben med tilhørende ammunition eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, straffes med fængsel fra 1 år indtil 6 år.

RIGSADVOKATEN

SIDE 4

Det ville efter min opfattelse være hensigtsmæssigt, hvis det i bemærkningerne til bestemmelsen blev præciseret, hvilke skydevåben der er omfattet. Jeg skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at forarbejderne til den nugældende § 192 a, stk. 1, indeholder en henvisning til det generelle forbud i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2., 5. afsnit (FT 2007/2008, 2. samling), der alene omfatter skydevåben og ikke f.eks. gas- og signalvåben.

Det kan samtidig oplyses, at Københavns Politi i relation til denne bestemmelse har foreslået, at besiddelse mv. af våbendele også bliver omfattet. Københavns Politi har herved henvist til, at der i praksis er set eksempler på, at våben er blevet transporteret i adskilte dele, hvilket formentlig skyldes et ønske om at undgå et højere straffniveau.

Hertil skal jeg bemærke, at der - henset til formålet med bestemmelsen om forbud mod skydevåben mv. på offentlig tilgængeligt sted på grund af faren for offentligheden - alene synes at være behov for at lade våbendele være omfattet, såfremt sådanne våbendele umiddelbart vil kunne samles og anvendes.

Straffelovens § 192 a, stk. 2, foreslås ændret således, at den, der i øvrigt under særlig skærpende omstændigheder overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, straffes med fængsel indtil 6 år.

Det kan efter min opfattelse overvejes at uddybe lovforslagets bemærkninger om de tilfælde, hvor knive og lignende våben er omfattet af bestemmelsen, jf. 6. afsnit i lovforslagets bemærkninger pkt. 3.2.3. (side 27). Det bemærkes i den forbindelse, at de

efterfølgende eksempler med strafpositioner i bemærkningernes afsnit 3.2.5. alene ses at omfatte skydevåben eller særdeles farlige våben og eksplosivstoffer.

Københavns Politi er i øvrigt i relation til straffelovens § 192 a fremkommet med en række bemærkninger om straffniveaueet i disse sager, herunder om yderligere strafskærper og minimumsstraffe i flere tilfælde end foreskrevet i den foreslåede bestemmelse i § 192 a, stk. 1.

Hertil skal jeg bemærke, at der efter min opfattelse ikke synes at være fuldt tilstrækkeligt grundlag for yderligere strafskærper vedrørende ulovlig våbenbesiddelse mv. eller for på nuværende tidspunkt at foreslå minimumsstraffe på andre områder. Jeg har herved også noteret mig, at spørgsmålet om minimumsstraffe ifølge bemærkningerne til lovforslaget forudsættes drøftet generelt i Straffelovrådet, hvilket jeg kan tilslutte mig.

RIGSADVOKATEN

SIDE 5

3. Retsplejelovens § 762, stk. 3

Ifølge den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 762, stk. 3, skal en sigtet kunne varetægtsfængsles, når der er afsagt hel eller delvis fældende dom i en sag, hvor den pågældende er idømt fængsel i mere end 30 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at den pågældende ikke er på fri fod, fordi der på det tidspunkt, hvor afgørelsen om varetægtsfængsling træffes, foregår et gensidigt opgør mellem grupper af personer, hvor der er anvendt skydevåben mv., og den sigtede har tilknytning til en af disse grupper.

Det er ikke en betingelse efter bestemmelsen, at det pådømte forhold har forbindelse med det gensidige voldelige opgør.

Som nævnt ovenfor har en række politidirektører og statsadvokater peget på, at den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 a om strafskærpe kan give anledning til en række bevisvanskeligheder.

Tilsvarende har en række af de hørte myndigheder peget på, at den foreslåede bestemmelse om varetægtsfængsling - på tilsvarende måde som bestemmelsen i straffelovens § 81 a - må forudses at kunne give anledning til betydelige bevisvanskeligheder i praksis.

Jeg er enig i, at det vil kunne give anledning til vanskeligheder i praksis at bevise, at der på tidspunktet for varetægtsfængslingen foregår et gensidigt voldeligt opgør mellem grupper af personer, og at den sigtede har en tilknytning til en af disse grupper.

Jeg skal herved navnlig pege på, at bestemmelsen ifølge sin ordlyd skal finde anvendelse i alle sager undergivet offentlig påtale, og at det derfor som nævnt ovenfor ikke er en betingelse, at det pådømte forhold har forbindelse med det gensidige opgør.

Der vil således i sager om f.eks. berigelseskriminalitet eller spirituskørsel skulle tilvejebringes bevismateriale, som er uden relation til det forhold, der er rejst tiltale for, og som ikke har været en del af bevisførelsen under hovedforhandlingen af sagen, ligesom der skal ske særskilt behandling af dette spørgsmål i retten.

Jeg har dog også noteret mig, at bestemmelsen ifølge lovforslagets bemærkninger alene forudsættes påberåbt af anklagemyndigheden i klare tilfælde, hvor det skønnes utvivlsomt, at der foregår et gensidigt opgør som nævnt i bestemmelsen, og hvor der skønnes ikke at være tvivl om, at den sigtede har et aktivt tilhørsforhold til en gruppe, som deltager i det aktuelle opgør. Det er endvidere anført i bemærkningerne, at det ikke forventes, at der vil blive taget omfattende skridt til at efterforske f.eks. ethvert muligt rocker- og bandetilhørsforhold i forbindelse med alle straffesager, hvor der kan forventes idømt en ubetinget fængselsstraf i mere end 30 dage.

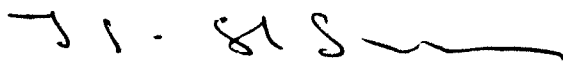
RIGSADVOKATEN

SIDE 6

Det må på den baggrund - også henset til de ovenfor nævnte bevisvanskeligheder - antages, at bestemmelsen i praksis kun vil finde anvendelse i et begrænset antal sager.

4. De øvrige forslag

De fremsendte udkast til lovforslag giver mig ikke i øvrigt anledning til bemærkninger.

Jørgen Steen Sørensen

Modtaget

15 APR. 2009

Rigsadvokaten

J.nr. SA1-2009-510-0002

Sagsbehandler: BBJ

Sendes tilbage til **Rigsadvokaten**, idet jeg ikke har bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Statsadvokaten for København og Bornholm,
den 14. april 2009

Lise-Lotte Nilas

Modtaget
15 APR. 2009
Rigsadvokaten

J.nr. SA1-2009-510-0002

Sagsbehandler: BBJ

Sendes tilbage til **Rigsadvokaten**, idet jeg ikke har bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Statsadvokaten for København og Bornholm,
den 15. april 2009

Lise-Lotte Nilas

SA2-2009-510-0005

KC/LG

Tilbagesendes Rigsadvokaten med bemærkning at jeg kan tilslutte mig lovforslaget, idet jeg dog, for så vidt angår § 81a skal udtale, at der kan imødeses visse udfordringer med hensyn til at kunne føre et tilstrækkeligt sikkert bevis for lovovertrædelsens motiv samt for de involveredes tilhørsforhold til en gruppe på gerningstidspunktet

Der henvises til j.nr. RA-2009-510-0006.

Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn, den 15. april 2009

Kim Christlansen

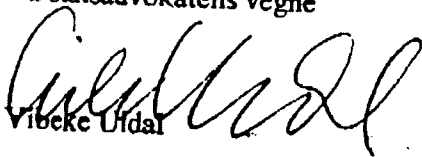

SA2-2009-510-0006

Tilbagesendes til Rigsadvokaten, idet jeg udtaler, at det må forudses at kunne give anledning til bevisvanskeligheder, hvorvidt betingelserne om gensidighed, opgør og gruppetilhørsforhold er opfyldt i den enkelte sag, navnlig fordi den konkrete pådømte sag ikke behøver være relateret til bandekriminalitet.

15.april 2009

På statsadvokatens vegne

Vibeke Lida

STATSADVOKATEN FOR NORDSJÆLLAND &
KØBENHAVNS VESTEGRN
Jens Kofodsgade 1, 4. sal
1268 København K
Tlf. 33 30 72 00 Fax: 33 30 72 72

Modtaget
15 APR. 2009
Rigsadvokaten

HASTER

Modtaget

17 APR. 2009

Rigsadvokaten

J.nr. SA3-2009-510-0005

Sagsbehandler: Bitte Dyrberg

Tilbagesendes til Rigsadvokaten under henvisning til j.nr. RA-2009-510-0006, idet jeg som udgangspunkt kan tilslutte mig lovforslaget. Det er dog min opfattelse, at lovforslaget i det foreliggende udkast vil kunne medføre en række bevismæssige problemer.

Det må således i praksis for så vidt angår anvendelse af strafforhøjelsesbestemmelsen i § 81a forventes at blive vanskeligt for anklagemyndigheden at løfte bevisbyrden for at en konkret lovovertrædelse har baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer. Alle disse elementer vil hver for sig kunne give anledning til en omfattende og kompliceret bevisførelse.

Samtidig forekommer bestemmelsen noget snævert afgrænset, idet f.eks. kravet om at et opgør – på gerningstidspunktet – skal være gensidigt, vil medføre, at det første (kendte) angreb, selvom det er nok så alvorligt, ikke vil være omfattet, hvorimod det evt. efterfølgende hævnangreb vil kunne blive omfattet. Jeg kan i den forbindelse bemærke, at den tidligere sag om et rockerdrab og fem forsøg herpå i Københavns Lufthavn i marts 1996, der blev betragtet som starten på "den 2. rockerkrig" mellem Hells Angels og Bandidos og som fik sin endelige afgørelse i U 98.1633H, ville falde udenfor området for den foreslåede § 81a, da krigen ikke var verserende på gerningstidspunktet.

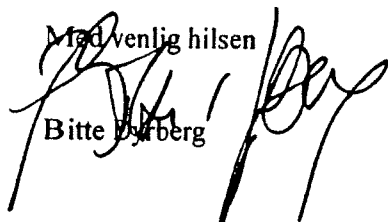
Det kan også forekomme vanskeligt i praksis at fastslå, hvornår en konflikt reelt er ophørt og såfremt en voldshandling begås ud fra et hævnmotiv, som nævnt i bemærkningerne side 11, vil dette netop tale for, at konflikten ikke er ophørt, hvilket således også vil kunne blive et bevistema i sagen.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falster

Den 16. april 2009

Med venlig hilsen

Bitte Dyrberg

HASTER

Modtaget
17 APR. 2009
Rigsadvokaten

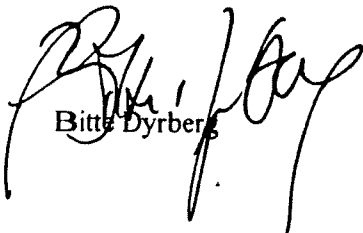
J.nr. SA3-2009-510-0006
Sagsbehandler: Bitte Dyrberg

Tilbagesendes til **Rigsadvokaten**, under henvisning til j.nr. RA-2009-510-0007, idet jeg kan henvise til min udtalelse af dags dato vedrørende det første forslag til "Styrket indsats mod bandekriminalitet mv.". Jeg er opmærksom på, at det fremgår af bemærkningerne side 9, at bestemmelsen kun forventes påberåbt i klare tilfælde og på grundlag af foreliggende viden og bevismateriale, men det må forventes, at også spørgsmålet om hvorvidt dømfældte har den relevante tilknytning vil give anledning til selvstændig bevisførelse, såfremt der fremsættes begæring om varetægtsfængsling efter dom.

Derudover skal jeg henlede opmærksomheden på, at det af udkastet til § 762, stk. 3 fremgår, at betingelsen for varetægtsfængsling bl.a. er at pågældende er idømt en straf af ubetinget fængsel i mere end 30 dage, hvilket til dels er gentaget i bemærkningerne, men her fremgår det dog også, at betingelsen er at pågældende er idømt ubetinget fængsel i mindst 30 dage, jf. udkastet side 7, 9 og 19. Endvidere skal jeg bemærke, at da § 762, stk. 3 vedrører spørgsmålet om hvorvidt tiltalte efter dom skal være varetægtsfængslet under evt. appel eller indtil fuldbyrdelse kan iværksættes, bør betegnelsen tiltalte anvendes frem for sigtede, jf. § 769.

Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falster
Den 16. april 2009

Med venlig hilsen

Bitte Dyrberg

Tilbagesendes Rigsadvokaten, idet jeg efter en gennemgang af lovforslaget, som jeg kan tilslutte mig, dog skal udtale, at den i straffelovens § 81 a foreslåede bestemmelse, forekommer snævert afgrænset og vanskelig at håndtere bevismæssigt.

Jeg skal herved pege på, at bestemmelsen ikke synes anvendelig ved to større sager fra Nordjyllands Politi, der begge har verseret som henholdsvis en nævningesag og en ankesag. Sagerne har dels været behandlet og er dels under behandling ved Rigsadvokaten som erstatningssager

I den ene sag – Skudsagen fra Jutlandia – mødtes to grupperinger på hotel Jutlandia i Frederikshavn til et møde med en ukendt kriminel dagsorden (de involverede afgav divergerede forklaringer herom, og det var ikke i øvrigt efterforskningsmæssigt muligt at få klarlagt mødets formål). Mødet foregik mellem en gruppe på 3 personer fra Sverige med indvandrerbaggrund og en gruppe fra Danmark, der havde eller havde haft tilknytning til den internationale klub i Ålborg. Deltagerne var bevæbnede med enten pistol, kniv eller kølle og flere bar skudsikre veste. Mødet udviklede sig til et gensidigt skyderi på åben gade, hvor to personer blev såret af skud, ligesom der blev affyret ikke under 8 skud, der ramte bygninger og biler.

Der henvises til RA-2007-521-1997, RA-2007-521-1951, RA-2007-521-1945, RA-2007-521-2015, RA-2007-521-1915 og RA-2007-521-1916.

I den anden sag – Drabet i Jomfru Ane Gade – kom to grupperinger i klammeri på restauration *Tiger* i Jomfru Ane gade. Den ene gruppe bestod af 5-6 personer med tilknytning til Gellerup-parken i Århus og den anden gruppe af 3 personer fra Blågårdsplads på Nørrebro, som forinden havde været til fest ved Bandidos og som var ifølge 3 personer fra Bandidos. Klammeriet udviklede sig til, at 5 personer på *Tiger*, blev stukket med kniv, heraf 3 tilfældige og sagesløse personer. Udenfor *Tiger* forfulgte Blågårdspladsgruppen William Lenon fra den anden gruppe og med kniv, stik med flaske, spark og slag, herunder med en stol, slog de William Lenon ihjel.

Der henvises til RA-2009-521-0283 og RA-2009-521-0325.

Begge sager udgjorde en ekstraordinær trussel mod det almindelige samfundsliv, idet sagesløse borgeres liv og færtilighed blev bragt i fare.

Der var i sagerne en modstrid mellem de forskellige grupperinger, uden at dette dog tidligere specifikt havde udmøntet sig i så voldsomme angreb. Efter bemærkningerne til lovforslaget, ville betingelsen om, at der skal foreligge et *opgør*, således ikke være opfyldt, om end det er alment kendt, at der mellem grupperingerne er en meget anspændt situation.

Endvidere er det min opfattelse, at det ville have været svært at løfte bevisbyrden for, at grupperne fra Sverige og fra Gellerup-parken i Århus havde en sådant fælles sigte eller mål/og eller fast reaktionsmønstre i bestemte situationer, at betingelsen om *grupper* ville være opfyldt.

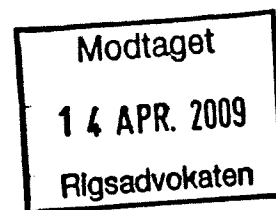
Endelig skal jeg pege på, at de involverede parter sjældent ønsker at udtale sig, ligesom der generelt er et meget sparsomme oplysninger om baggrunden for konfrontationerne, hvorefter det således også vil være vanskeligt at bevise, at konfrontationen har *baggrund* i et opgør.

Der henvises til j.nr. RA-2009-510-0006.

Statsadvokaten for Nord- og Østjylland, den 7. april 2009.

Med venlig hilsen

Kirsten Dyrman
vicestatsadvokat

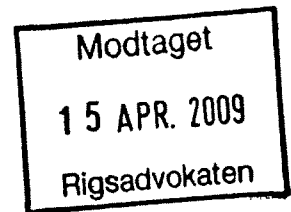

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

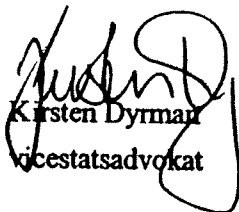
Tilbagesendes Rigsadvokaten, idet jeg ikke har bemærkninger til lovforslaget. Jeg henviser til mine bemærkninger til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.), RA-2009-510-0006.

Der henvises til j.nr. RA-2009-510-0007.

Statsadvokaten for Nord- og Østjylland, den 14. april 2009.

Med venlig hilsen

Kirsten Dyrman
Vicesstatsadvokat

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

21

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Modtaget
16 APR. 2009
Rigsadvokaten

DATO 15. april 2009

JOURNAL NR.

SAS-2009-510-0003

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: MHC /CK

STATSADVOKATEN FOR N
VEST- OG SYDØSTJYLLAN

SCT. MOGENSGADE 8
8800 VIBORG

TELEFON 86 62 60 66
FAX 86 60 07 30

Deres j.nr. RA-2009-510-0006 og RA-2009-510-0007 – høring over lovforslag

Idet der henvises til Deres påtegninger af henholdsvis 2. og 6. april 2009, skal jeg meddele, at jeg ikke har bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven samt det fremsendte udkast til ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.)

P. Brøndt Jørgensen

STATSADVOKATEN

Modtaget
15 APR. 2009
Rigsadvokaten

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16,
1220 København K.

DATO 14.04.2009

JOURNAL NR.

SA6-2009-601-0001

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: JR/LPT

STATSADVOKATEN FOR
FYN, SYD- OG SØNDER-
JYLLAND

KONGEVEJ 41
6400 SØNDERBORG

TELEFON 74 42 32 61

FAX 74 43 05 08

Vedr. Deres j. nr. RA-2009-510-0006

Ved en påtegning af 2. april 2009 har rigsadvokaturen anmodet om en udtalelse om udkast til forslag om ændring af straffeloven, retsplejeloven m.v. (Styrket indsats mod bandekriminalitet).

Jeg skal i den anledning bemærke, at det er et overvejende politisk spørgsmål, om der skal en skærpelse af straffniveaue og indføres minimumsstraffe i visse sager om "bandekriminalitet".

Jeg finder vedrørende udformningen af lovudkastet, at der i praksis kan opstå meget store bevisproblemer i relation til spørgsmålet om at godtgøre, at lovovertrædelsen har "baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer, og hvor det anvendes skydevåben eller våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller hvor der begås brandstiftelse omfattet af straffelovens § 180."

Det må således antages, at det i overensstemmelse med de sædvanlig bevisregler vil være en betingelse for at anvende bestemmelsen om fordobling af straffen, at anklagemyndigheden uden for enhver rimelig tvivl kan bevise, at alle de i bestemmelsen nævnte betingelser er til stede i den konkrete sag, jf. eksempelvis Gammeltoft-Hansen, strafferetspleje I, 2. udgave, side 98, hvor det anføres, at sådanne forhold er undergivet det høje beviskrav på samme måde, som de øvrige elementer i gerningsindholdet.

Jeg er opmærksom på, at man i bemærkningerne i videst mulig omfang har søgt at beskrive, hvad der nærmere skal forstås ved begreberne "opgør", "grupper af personer" mv., men det er min opfattelse, at der meget vel kan blive tale om en omfattende og kompliceret bevisførelse for at godtgøre, at alle de nævnte betingelser i lovteksten er til stede i den konkrete sag. Bevisførelsen vil endvidere blive vanskeliggjort af, at de personer, som er involveret i "bandekriminalitet", i vidt omfang ikke ønsker at udtale sig til politiet og/eller i retten om deres tilhørsforhold mv. Det bemærkes endvidere til illustration, at man i de indledende bemærkninger har anført, at den aktuelle konflikt "formodes" at have baggrund i en verserende konflikt mellem nogle rockergrupper og bander, og denne "forsigtige" formulering understreger vel de vanskeligheder, man må imødesee under en domsforhandling.

STATSADVOKATEN

SIDE 2

Hvis lovudkastet bliver vedtaget i den foreliggende form, vil det være hensigtsmæssigt, hvis der fra centralt hold løbende produceres baggrundsmateriale, som kan anvendes i bevisførelsen og proceduren i de konkrete sager, hvor bestemmelsen tilsigtes anvendt.

Jan Reckendorff

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16,
1220 København K.

DATO 14.04.2009

JOURNAL NR.

SA6-2009-510-0002

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: JR/LPT

STATSADVOKATEN FOR
FYN, SYD- OG SØNDER-
JYLLAND

KONGEVEJ 41
6400 SØNDERBORG

TELEFON 74 42 32 61
FAX 74 43 05 08

Vedr. Deres j. nr. RA-2009-510-0007

Ved en påtegning af 6. april 2009 har rigsadvokaturen anmodet om en udtalelse om et udkast til lovforslag til lov om ændring af retsplejeloven mv. (Styrket indsats mod bandekriminalitet mv.) – ”Bandekriminalitet 2”.

Jeg kan i den anledning henholde mig til mit høringssvar vedr. den første del af lovpakken om bandekriminalitet, idet jeg dog om den foreslåede bestemmelse om udvidet adgang til varetægtsfængsling skal tilføje, at bevisproblemerne må antages at være af noget mindre karakter for så vidt angår denne bestemmelse, da der er tale om en straffeprocessuel regel af skønspræget karakter.

Jan Reckendorff

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Modtaget
- 6 APR. 2009
Rigsadvokaten

STATSADVOKATEN

DATO 06.04.2009

JOURNAL NR.

SAIS-2009-510-0004

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: BV

STATSADVOKATEN FOR
SÆRLIGE INTERNATIONAL
STRAFFESAGER

JENS KOFODS GADE 1
1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 72 50

FAX 33 30 72 70

E-MAIL SICO@ANKL.DK

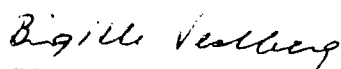
WWW.SICO.ANKL.DK

Vedr. RA-2009-510-0006

Den 2. april 2009 er jeg anmodet om en udtalelse om lovforslaget, der tilstræber styrket indsats mod bandekriminalitet.

Sigtet med forslaget er prisværdigt. Bemærkningerne til nr. 2(§ 81 a) beskriver, at der skal foreligge et opgør, og at der ikke foreligger et opgør, hvis den ene gruppe ikke går til modangreb ved brug af magt. På den anden side er det anført, at det er tilstrækkeligt, hvis blot en gruppe bruger skydevåben. Grænsen for brug af magt bør efter min opfattelse søges beskrevet. Er f.ex anvendelse af slangebøsse brug af magt ?

Med venlig hilsen

Birgitte Vestberg

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Modtaget
- 8 APR. 2009
Rigsadvokaten

STATSADVOKATEN

DATO 08.04.2009

JOURNAL NR.

SAIS-2009-510-0005

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: BV

STATSADVOKATEN FOR
SÆRLIGE INTERNATIONALE
STRAFFESAGER

JENS KOFODS GADE 1
1288 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 72 50

FAX 33 30 72 70

E-MAIL SICO@ANKL.DK

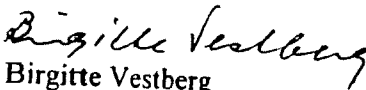
WWW.SICO.ANKL.DK

Vedr. RA-2009-510-0007 – styrket indsats mod bandekriminalitet (II)

Ved brev af 6. april 2009 er jeg anmodet om en udtalelse om forslag til ændring af reglerne for varetægtsfængsling og af straffuldbyrdelsesloven.

I den anledning kan jeg oplyse, at jeg ikke har bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Med venlig hilsen

Birgitte Vestberg

STATSADVOKATEN

Modtaget
15 APR. 2009
Rigsadvokaten

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Dato: 14. april 2009

J.nr.: SØK-10167-00010-09

Sagsbehandler: CEL

STATSADVOKATEN FOR SÆRLIG
ØKONOMISK KRIMINALITET

BRYGGERVANGEN 55, 3.
POSTBOKS 809
2100 KØBENHAVN Ø

TELEFON 35 25 95 00
FAX 45 15 01 19

E-mail: saek@ankl.dk

Web: www.rigsadvokaten.dk

Web: www.politi.dk

Ved påtegning af 2. april 2009 har Rigsadvokaten anmodet Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet om en udtalelse til brug for Rigsadvokatens udtalelse til Justitsministeriet vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet skal i den anledning udtale, at man ikke har bemærkninger til udkastet til lovforslaget.

Der henvises til j.nr. RA-2009-510-0006.

Med venlig hilsen

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Dato: 14. april 2009
J.nr.: SØK-10167-00011-09
Sagsbehandler: CEL

Modtaget
15 APR. 2009
Rigsadvokaten

STATSADVOKATEN FOR SÆR
ØKONOMISK KRIMINALITET

BRYGGERVANGEN 55, 3.
POSTBOKS 809
2100 KØBENHAVN Ø

TELEFON 35 25 95 00
FAX 45 15 01 19

E-mail: ssoek@ankl.dk
Web: www.rigsadvokaten.dk
Web: www.politi.dk

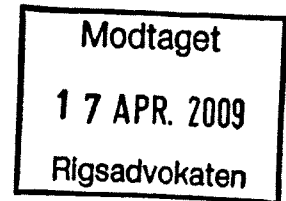
Ved påtegning af 6. april 2009 har Rigsadvokaten anmodet Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet om en udtalelse til brug for Rigsadvokatens udtalelse vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet skal i den anledning udtale, at *man ikke har bemærkninger til udkastet til lovforslaget*.

Der henvises til j.nr. RA-2009-510-0007.

Med venlig hilsen

Rigsadvokaten

Ved påtegninger af 2. og 6. april 2009 har Rigsadvokaten anmodet om en udtalelse til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven, våbenloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Ad forslaget til straffelovens § 81a – fordobling af straffen for visse alvorlige forbrydelser

Forslaget om en fordobling af straffen for visse alvorlige forbrydelser, der har relation til bandegrupperinger og bandekonflikter; er som udgangspunkt et udmærket (general-)præventivt forslag med en betydelig signalværdi, hvis bestemmelsen kan forventes at finde anvendelse – også i praksis hos domstolene.

Betingelserne for anvendelse af bestemmelsen stiller imidlertid meget store og vanskelige krav til dokumentationen og bevisførelsen for, at der i den konkrete sag er tale om "gensidigt opgør" og tilhørsforhold til bestemte kriminelle grupperinger, jf. formuleringen "grupper af personer".

Fra en praktisk synsvinkel vil lovforslaget i dets nuværende form således formentlig kun kunne finde anvendelse i de tilfælde, hvor det meget nemt lader sig gøre at identificere en person som værende medlem af en bestemt kriminel gruppering, fx som det vil kunne være tilfældet med visse rockermedlemmer grundet rockergruppernes meget stringente hierarkiske opbygning og almindeligvis synlige uniformering i form af rygmærker, andre markeringer på tøjet, tatoveringer m.v.

Anderledes stiller det sig i relation til andre kriminelle grupperinger, herunder de fleste af de kriminelle indvandrerbandegrupperinger, som er væsentligt løsere sammensat, og hvis medlemmer og relaterede personer ikke bærer synlig uniformering m.v.

Hvis det overhovedet er muligt i disse vanskeligere tilfælde at redegøre for et bestemt tilknytningsforhold til en bande, må dette antages at skulle undergives en særlig intens bevisførelse i retten, idet de tiltalte og disses forsvarere – ikke overraskende – må forventes at bestride tilhørsforholdet.

RIGSADVOKATEN 209-510-006 (- 0018)

RIGSADVOKATEN 2 0 - 21 . .

Dette vil for det første indebære, at sagerne vil vokse ganske betydeligt i omfang med længere sagsbehandlingstid og længere berammelser ved domstolene som afledt konsekvens.

For det andet vil det være en aldeles vigtig og afgørende forudsætning for anskaffelsen og håndteringen af det i forbindelse med tilknytningsforholdet relevante bevismateriale samt for hensynet til sikring af en ensartet praksis på landsplan, at dette foretages fra centralt hold, eksempelvis fra Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter, NEC.

Det vil således være en væsentlig forudsætning, at NEC for det første via aktualitetsmarkeringer i KR eller lignende klart tilkendegiver overfor politikredsene, hvilke personer der er rocker-/banderelaterede, og for det andet, at NEC i tilfælde, hvor politikredsene finder anledning til at anvende den foreslåede bestemmelse, øjeblikkeligt kan bibringe politikredsene den fornødne dokumentation for personens tilhørsforhold m.m. og i en sådan form, at oplysningerne kan fremlægges i et åbent retsmøde.

Hertil kommer, at det endvidere skal bevises, at der foreligger et "opgør", før bestemmelsen kan finde anvendelse. Også i relation til denne betingelse vil det være umådeligt svært at løfte denne bevisbyrde, som tilmed ligeledes vil være ganske ressourcekrævende.

Samlet set er det vurderingen, at bestemmelsen om dobbeltstraf, indebærer en række meget væsentlige praktiske og bevismæssige problemer, ligesom bestemmelsen vil indebære væsentlig længere sagsbehandlingstider og retsprocesser ved domstolene.

Bestemmelsen vil derfor næppe finde anvendelse i andet end meget få (om nogen) tilfælde om året, og vil således tilsyneladende alene have en rent politisk signalværdi.

Ad forslaget til straffelovens § 119, stk. 3 – skærpet strafferamme

Den foreslåede ændring af straffelovens § 119, stk. 3, hvorved strafferammen forhøjes til fængsel i 1 år og 6 måneder, indebærer mulighed for i alvorlige tilfælde at begære den sigtede varetægtsfængslet. Dette kunne være hensigtsmæssigt i forbindelse med større uroligheder, f.eks i forbindelse med det kommende klimatområde, i relation til sigtede, der ikke har tilknytning til landet og derfor bør varetægtsfængsles i medfør af retsplejelovens § 762, stk.1, nr.1.

Det må dog anføres, at bemærkningerne til lovforslaget til dels hindrer en sådan brug af varetægtsfængsling, idet det udtales, at det ikke generelt set er hensigten at skærpe straffene, der i dag ofte er bødestraffen men at der alene sigtes til situationer, bl.a med vejspærring, hvor politi og brandvæsen hindres adgang til at komme nedstødt til hjælp. Det ville være hensigtsmæssigt, såfremt der i bemærkningerne også blev henvist til overtrædelser begået i forbindelse med større uroligheder.

Ad forslaget til straffelovens § 192a – overtrædelser af våbenlovgivningen

Lovforslaget om ændring af våbenloven og straffelovens § 192a, herunder i særdeleshed indførelsen af minimumsstraf på 1 års fængsel, indebærer overordnet set et meget væsentligt og nyttigt redskab i indsatsen mod den organiserede og personfarlige kriminalitet, idet dels (general-)præventive grunde, dels indgrebsmæssige og varetægtsfængslingsmæssige grunde taler herfor.

Lovforslaget giver imidlertid i sin nuværende form anledning til en række uafklarede spørgsmål og problemtilfælde.

Således forekommer det indledningsvis forvirrende, at den foreslåede bestemmelse i § 192a, stk. 1, indeholder de grove forhold, mens stk. 2 indeholder de mere almindelige forhold. Normalt vil det vel – også rent lovteknisk – være omvendt. Formuleringen af den nye § 192 a, stk. 1, er efter min opfattelse uheldig. Det anføres først, at det vedrører "skydevåben med tilhørende ammunition" (dvs alle skydevåben også maskinpistoler), hvorefter det gentages således: "eller våben med tilhørende ammunition". Denne sætning bør udgå. Derefter kommer "eksplosivstoffer". Her bør der efter min opfattelse tilføjes "eller andre våben, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnede til at forvolde betydelig skade"

Indførelsen af en minimumsstraf på 1 års fængsel for besiddelse m.v. af skydevåben med tilhørende ammunition på offentlige steder er som nævnt ovenfor et væsentligt og nyttigt redskab.

Imidlertid kan det forekomme uforståeligt og selvmodsige, at der alene indføres minimumsstraf i tilfælde, hvor der er tale om besiddelse m.v. af skydevåben med tilhørende ammunition på offentlige steder, idet lovforslaget flere gange indeholder bemærkninger om, at der ofte findes skydevåben (med eller uden tilhørende ammunition) andre steder end offentligt tilgængelige steder, fx på bopæle og i rockerborge m.v., ligesom lovforslaget flere gange indeholder bemærkninger om, at også skydevåben uden umiddelbar tilgængelig ammunition i sig selv kan virke optrappende på en konflikt.

Københavns Politi har således kendskab til sager, herunder sager med tilknytning til rocker-/bandemiljøet hvor der har været tale om opbevaring af skydevåben og ammunition på andre steder end offentligt tilgængelige steder, og hvor det formentlig alene skyldes tilfældigheder, om våbnene er fundet på en bopæl eller på et offentligt tilgængeligt sted.

Københavns Politi har ligeledes kendskab til tilfælde, hvor centrale og ledende rocker-/bandemedlemmer ikke selv er i besiddelse af skydevåben og ammunition, men netop på grund af opdagelsesrisikoen har lavere-rangerende rocker-/bandemedlemmer eller andre relaterede personer til at stå for opbevaringen af våbnet indtil dette skal anvendes, hvorefter våbnet hurtigt efter anvendelsen igen overdrages til andre. I de fleste af disse sager er det imidlertid ikke muligt rent bevismæssigt at løfte bevisbyrden for denne "arbejdsdeling", ligesom det ofte ikke er muligt at bevise, hvem der har haft og evt. anvendt våbnet på et offentligt sted.

Samtidig vil det i flere tilfælde – under henvisning til bemærkningerne ovenfor om tilhørsforhold til bestemte kriminelle grupperinger – være vanskeligt at bevise tilstedeværelsen af "særlig skærpende omstændigheder" på en bopæl i relation til personerne på bopæls tilknytningsforhold til en bestemt kriminel gruppering.

Lovforslaget i dets nuværende form synes heller ikke i tilstrækkelig grad at forebygge de øvrige reelle situationer, hvorved skydevåben mere utilsigtet finder vej til offentlige gader og stræder, fx hvor skydevåben stjæles fra bopæle, hvor de enten opbevares med eller uden de fornødne tilladelser. Der ses således hvert eneste år adskillige tyverier af forskellige typer skydevåben fra private hjem, herunder bl.a. jagtvåben og i visse tilfælde også militærvåben, der stjæles fra hjemmeværnspersonale.

Et efter lovforslaget mildere straffniveau for besiddelse af skydevåben på bopælen end for besiddelse af skydevåben på offentlige steder, synes derfor af flere grunde ikke at leve op til hensigten bag lovforslaget om at gøre det så uattraktivt som muligt overhovedet at besidde skydevåben med den potentielle fare, der altid vil være forbundet hermed. Det bør i den forbindelse også overvejes, om der ikke bør indføres væsentlig strengere straffe for besiddelse af skydevåben på bopæle og lign. i strid med våbentilladelser, fx hvor våben, som en person har tilladelse til at have, ikke opbevares i adskilte dele og/eller sammen med ammunition eller i godkendte våbenskabe.

Den med lovforslaget tiltænkte straffskærpelse vil således i flere tilfælde efter min vurdering ikke for alvor komme til udtryk i situationer, hvor skydevåben opbevares på bopælen.

Det vil derimod være væsentligt mere effektivt og afskrækkende, hvis der også indføres minimumsstraf (på 1 års fængsel) for besiddelse af skydevåben (med eller uden ammunition) på andre steder end offentligt tilgængelige steder, som fx på bopælen.

Hensynet til de særlige tilfælde, hvor der ikke vil være anledning til eller rimelighed i at anvende en minimumsstraf, vil fortsat kunne undtages herfra, idet disse tilfælde ikke vil være omfattet af betingelsen om "særlig skærpende omstændigheder". Personer, der utvivlsomt ikke er notorisk kriminelle eller i øvrigt har relationer til rocker-/bandemiljøet, herunder fx personer, der tidligere har arvet et skydevåben, som opbevares på bopælen (uden tilladelse), eller personer med våbentilladelse, som træffes med skydevåben situationer, der ikke er omfattet af tilladelsen, vil således ikke blive ramt af minimumsstrafbestemmelsen.

Som et yderligere tiltag i forbindelse med indførelse af en generel minimumsstraf på 1 års fængsel for besiddelse af skydevåben, skal det foreslås at indføre en tidsbegrænset "frit lejde-aktion" i relation til overtrædelser af våbenlovgivningen, hvorefter det vil være muligt straffrit at afhænde skydevåben, som man er i besiddelse af. En sådan "frit lejde-aktion" vil som udgangspunkt skabe grundlag for at alle, der på mere eller mindre dadelværdig vis måtte være i besiddelse af et skydevåben, og som ønsker at undgå risikoen for strafforfølgning, ikke bliver omfattet af den nye og væsentligt strengere våbenlovgivning.

I relation til lovforslagets bemærkninger om mere eller mindre præcise angivelser af straffniveauet i forskellige situationer ved besiddelse m.v. af skydevåben, kan bemærkningerne i lovforslagets pkt. 3.2.4., s. 28, 2. afsnit, 2. punktum, give anledning til en vis præcisering, idet der omtales strafpositioner i gentagelsestilfælde ved skydevåben med tilhørende ammunition på offentligt tilgængeligt sted.

Det anføres her, at der i gentagelsestilfælde forudsættes en "fordobling af straffen", hvorefter det anføres, at dette betyder, at straffen i gentagelsestilfælde som udgangspunkt forudsættes "fastsat fra fængsel i 1 år og 4 måneder til fængsel i 1 år og 8 måneder". De anførte strafpositioner må således efter lovforslaget skulle vurderes i relation til det nugældende straffniveau, hvorfor der altså ikke er tale om, at der efter en lovændring bliver tale om en fordobling af minimumsstraffen på 1 års fængsel i gentagelsestilfælde.

Er det imidlertid lovforslagets hensigt, at der tillige skal ske en fordobling af minimumsstraffen på 1 års fængsel i gentagelsestilfælde (således at der i gentagelsestilfælde bliver tale om 2 års fængsel), hvilket efter min vurdering forekommer ganske hensigtsmæssigt og konsekvent, bør dette uddybes eller præcise-

res i lovforslagets bemærkninger, således at der ikke efterlades nogen tvivl om straffniveauet i de enkelte situationer.

Herudover synes lovforslaget at mangle en mere præcis beskrivelse af strafpositionerne i tilfælde, hvor der er tale om besiddelse af våben og eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, altså de særdeles alvorlige våben, som fx automatvåben som maskinpistoler, maskingeværer og lignende.

I lovforslagets pkt. 3.2.4, s. 28, 3. afsnit, anføres alene, at straffen for besiddelse af våben og eksplosivstoffer på offentligt tilgængeligt sted, skal være *"noget over den straf på mindst 1 års fængsel, der ska fastsættes for besiddelse m.v. af øvrige skydevåben..."*.

Hvis der i overensstemmelse med lovforslaget indføres minimumsstraffe på 1 års fængsel for besiddelse m.v. af almindelige håndskydevåben, må der vel i sagens natur foretages en mere præcis konsekvensrettelser (end angivelsen *"noget over..."*) af sanktionsniveauet for besiddelse m.v. af mere alvorlige typer skydevåben og eksplosivstoffer, som fx automatvåben, hvor udgangspunktet i henhold til tidligere forarbejder (jf. lovforslagets pkt. 3.1.5.3 og Folketingstidende 1996-1997, Tillæg A, s. 2513) var forudsat at være mindst 10-12 måneders fængsel.

Det bemærkes i den forbindelse, at det i de tidligere lovforarbejder anførte straffniveau på 10-12 måneders fængsel i flere tilfælde ikke ses at finde udtryk eller anvendelse i retspraksis, hvor der ofte gives noget lavere straffe for besiddelse m.v. af særlig farlige våben og eksplosivstoffer. Der er således eksempler på, at besiddelse af en maskinpistol alene er straffet med fængsel i 7 måneder, ligesom besiddelse af større mængder automatvåben og eksplosivstoffer alene er straffet med fængsel i omegnen af 1 år.

Besiddelse m.v. af særdeles farlige våben (automatvåben m.v.) samt eksplosivstoffer bør derfor straffes væsentligt hårdere end besiddelse m.v. af almindelige håndskydevåben – eksempelvis med det dobbelte, således at besiddelse af en maskinpistol og lign. automatvåben straffes med fængsel i minimum 2 år.

Dette bør efter min opfattelse gælde uanset om det særdeles alvorlige skydevåben besiddes på et offentligt tilgængeligt sted eller om det er på bopælen eller lign.

Lovforslagets bemærkninger om våbenlovgivningen indeholder herudover ikke svar på et andet centralt problemområde, som i flere tilfælde optræder i praksis, nemlig hvordan der skal forholdes med adskilte våben.

Der er således i Københavns Politi set eksempler på, at våben er blevet transporteret i adskilte dele, formentlig for at undgå et højere straffniveau ved opdagelse.

Det foreslås på denne baggrund, at der tillige sker en strafforhøjelse i sådanne tilfælde eller en præcisering af, at besiddelse af våbendele også skal straffes i overensstemmelse med lovforslagets øvrige bemærkninger.

Endvidere forekommer lovforslaget – i lighed med den tidligere lovændring af § 192a (lov nr. 500 af 17. juni 2008) – uhensigtsmæssigt opbygget og formuleret i relation til situationer vedrørende ulovlig indførsel og ulovlig handel med våben samt besiddelse af våbenlagre m.v., jf. det nu foreliggende lovforslags pkt. 3.2.5., s. 29, sidste afsnit til s. 30.

Uhensigtsmæssighederne skyldes den omstændighed, at det kan være vanskeligt at se den dybere mening i, at besiddelse m.v. af skydevåben med henblik på ulovlig forhandling og lign. skal straffes mildere end køberens besiddelse m.v. på offentligt sted. Den person, der sælger våben, må vel alt andet lige være mere eller i hvert fald lige så strafværdig, som køberen af det pågældende våben, uanset om sælgerens kriminalitet alene er forøvet på bopælen eller at der i hvert fald ikke kan bevises andet. De samme betragtninger finder anvendelse på situationer vedrørende ulovlig indførsel og opbevaring af våbenlagre.

I de nævnte tilfælde kan man i dag efter gældende ret alene forsøge at straffe sælgeren ud fra noget konstruerede medvirkensansvar-betragtninger i forhold til køberens efterfølgende besiddelse af våbenet på offentligt tilgængeligt sted, hvilket forekommer noget mærkværdigt.

Endelig skal det i relation til lovforslagets pkt. 3.1.2. (s. 14ff) blot bemærkes, at der med lovændringen vil blive tale om, at også besiddelse af gas- og signalvåben på offentlige steder skal straffes med minimumsstraffen (1 års fængsel), hvilket det kan forekomme tvivlsomt at have været intentionen.

På baggrund af ovenstående bemærkninger skal som alternativ til lovforslagets våbendel foreslås, at alle sager vedrørende besiddelse m.v. af skydevåben (med eller uden ammunition), uanset om det er på et offentligt tilgængeligt sted eller på bopælen eller lign., straffes med minimumsstraffe på henholdsvis 1 år

for håndskydevåben og 2 år for automatvåben og lign. våben og eksplosivstoffer af særdeles farlig karakter. I gentagelsestilfælde foreslås straffen fordoblet i forhold til de anførte minimumsstraffe.

Som et yderligere strafskærpende element foreslås det, at straffen fordobles i forhold til de anførte minimumsstraffe, hvis våbnet tidligere har været anvendt til skudafgivelse. Der vil i denne strafskærpelse ligge et yderligere afskrækkende element i at sætte sig i besiddelse af et skydevåben, der kan have været anvendt.

Udover denne afskrækkende virkning, vil en sådan bestemmelse kunne dæmme betydeligt op for de mange tilfælde (som bl.a. er set i flere konkrete sager), hvor en person træffes med et skydevåben, som ved efterfølgende tekniske undersøgelser konstateres at være blevet anvendt tidligere, men hvor besidderen nægter at have afgivet skud, men blot angiver, at der har været flere personer, som har anvendt våbnet. I disse sager vil det oftest ikke kunne bevises, at besidderen også er gemingsmand til et tidligere strafbart forhold, hvor der er afgivet skud med det pågældende våben.

Der vil med indførelsen af en sådan yderligere strafskærpelse i sådanne tilfælde være tale om en forudgående accept af risiko ved at sætte sig i besiddelse af et sådant skydevåben, og der vil næppe kunne fremføres grunde, der taler for at det er undskyldeligt at sætte sig i besiddelse af et sådant skydevåben.

Ad bemærkningerne vedrørende hemmelig ransagning, jf. retsplejelovens § 799

I lovforslagets pkt. 3.4. gennemgås reglerne om hemmelig ransagning i relation til lovforslagets våbendel, og det anføres, at der næppe kan antages at være et praktisk behov for at foretage hemmelig ransagning i sager omfattende af den foreslåede bestemmelse i § 192a, stk. 1, idet der er tale om forbrydelser, som begås på offentligt tilgængeligt sted.

Denne antagelse er jeg ikke enig i, idet der kan forekomme tilfælde, hvor der i en sag om overtrædelse af straffelovens § 192a, stk. 1, kan være særdeles gode og vægtige grunde til at kunne foretage hemmelig ransagning efter andre ting/genstande end våben, fx dokumenter, edb-maskiner m.v. for i hemmelighed at kunne afdække, hvem en given person er i kontakt med i relation til våbenlovskriminalitet.

Således kan man forestille sig, at en person udelukkende fungerer som våbenkurer, idet den pågældende transporterer våben mellem en våbensælger og en eller flere våbenkøbere (evt. fordi de pågældende købere grundet opdagelsesrisikoen og minimumsstraffen for besiddelse m.v. på offentlige steder, ikke selv

ønsker at fragte våbenet i unødigt omfang i det offentlige rum), men ikke selv ligger inde med våben i sin bopæl. I sådanne tilfælde, hvor våbenkureren tages på fersk gerning med et våben på et offentligt tilgængeligt sted, vil det rent efterforskningsmæssigt være særdeles nyttigt at kunne foretage hemmelige ransagninger på kurerens bopæl uden at skulle afdække efterforskningen mod sælgeren og køberne.

Det foreslås derfor, at der skabes grundlag for anvendelse af hemmelige ransagninger i relation til hele 192a.

Ad forslaget til retsplejelovens § 762 – ændring af varetægtsfængslingsbestemmelsen

Lovforslaget lægger op til, at alle overtrædelser af våbenlovgivningen med skydevåben i relation til straffelovens § 192a, stk. 1 og stk. 2; skal kunne give mulighed for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 2 nr. 1 og/eller nr. 2; således at forstå, at også personer, der alene besidder et skydevåben på bopælen eller andet ikke frit tilgængeligt sted vil kunne varetægtsfængsles efter i hvert fald retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2.

Lovforslaget synes imidlertid ikke i tilstrækkelig grad at gøre op med de forskellige typer af situationer, hvor der kan opstå problemer i relation til varetægtsfængsling i sager vedrørende våbenlovskriminalitet bl.a. i tilfælde, hvor en dommer måtte vælge at idømme en kombinationsdom frem for en ren ubetinget fængselsstraf samt i tilfælde, hvor der på grund af forudgående længere varetægtsfængsling opstår proportionalitetsmæssige problemer i forhold til fortsat fængsling sammenholdt med længden af den idømte straf.

For at undgå og afskære sådanne tvivlsspørgsmål, som utvivlsomt vil opstå ved domstolenes, foreslås at § 192a i sin helhed citeres i § 762, stk. 2, nr. 2. Der kan henvises til citeringen af straffelovens § 246 i retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, som indeholder de samme reale grunde for varetægtsfængsling.

Ad lovforslagets supplerende del om ændring af varetægtsfængslingsbestemmelsen (fængsling efter dom)

Lovforslaget om varetægtsfængsling efter dom og betingelserne for anvendelse af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 762, stk. 3 i relation til personer med tilknytning til kriminelle grupperinger og i situationer, hvor der foregår et "gensidigt opgør", indeholder de samme problemstillinger som lovforslagets bestemmelse om anvendelse af dobbeltstraf.

Der henvises derfor til mine bemærkninger ovenfor.

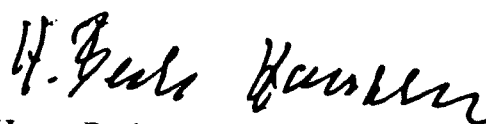
Ad forslagens bemærkninger til indgreb i meddelelshemmeligheden

Med lovforslagets ændringer af strafferammen i § 192a stk. 1 og stk. 2 til fængsel i indtil 6 år, vil der som noget nyt kunne foretages indgreb i meddelelshemmeligheden i alle typer våbensager, der omhandler skydevåben, herunder også besiddelse af skydevåben på bopælen.

Dette anses for et ganske væsentligt nyt efterforskningsmiddel, som tidligere har været efterspurgt i flere sammenhænge.

I relation til lovforslagets pkt. 5.2.3. finder jeg dog, at det i lovforslagets bemærkninger i lighed med straffelovens § 191 bør præciseres, at overtrædelse af våbenlovgivningen (§ 192a) generelt er forbrydelser, som medfører fare for menneskeliv, jf. retsplejelovens § 781, stk. 5, således at der ikke kan opstå tvivl om, at alle typer indgreb i retsplejelovens kapitel 71 kan iværksættes, herunder også anden aflytning (rumaflytning § 780, stk. 1, nr. 2); udvidet teleoplysning (§ 780, stk. 1, nr. 4) og de særlig kvalificerede observationsindgreb (§ 791a, stk. 3).

Med venlig hilsen

Hanne Bech Hansen

Rigspolitiet
Rigsadvokaten

15. april 2009
J.nr.: 4200-10161-00027-09

Rigspolitiet har ved e-mail af 3. april og 6. april 2009 og Rigsadvokaten har ved skrivelser af 2. og 6. april anmodet Østjyllands Politi om eventuelle bemærkninger til Justitsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

I den anledning skal Østjyllands Politi bemærke følgende:

1. Østjyllands Politi kan tilslutte sig lovforslagets intentioner, men finder anledning til at påpege, at den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 a må antages at være vanskelig at anvende i praksis.

Det fremgår af udkastet til lovforslaget, at der er 6 betingelser, der skal være opfyldt, før strafforhøjelsesreglen kan anvendes:

- Der skal foreligge et "opgør".
- Opgøret mellem de pågældende grupper af personer skal være "gensidigt".
- Opgøret skal foregå mellem to (eller flere) "grupper".
- Som led i opgøret skal der være anvendt skydevåben m.v.
- Opgøret skal være "igangværende".
- Det angreb m.v., som foretages, skal have baggrund i opgøret.

Bestemmelsens anvendelsesområde er som følge heraf meget snævert, og det må antages i praksis at ville give anledning til betydelige bevismæssige udfordringer at godtgøre, at de nævnte betingelser alle er opfyldt.

Bemærkningerne til lovforslaget giver kun begrænset vejledning til, hvornår en person kan antages at være medlem af en kriminel gruppe. Det er her anført:

"Som "grupper" anses ikke kun formaliserede grupper med en fast struktur og rollefordeling medlemmerne imellem, et fast tilholdssted og med fast navn eller lignende. Bestemmelsen omfatter også mere løse grupperinger, hvis gruppen dog virker med et fælles sigte eller mål og/eller har et fast reaktionsmønster i bestemte situationer, f.eks. at personerne i gruppen som regel bliver alarmeret og instrueret via telefon- eller sms-kæder, hvis bestemte begivenheder indtræffer".

En del af de personer, der af indvandrerbanderne anvendes som "soldater" i den aktuelle konflikt, vil formentlig ikke kunne rummes inden for de eksempler, der er anført, idet de pågældende kan være helt udenforstående i forhold til den kriminelle organisation, der er involveret i opgøret, men ad hoc blive tilkaldt, fordi de er i familie med eller har en anden tilknytning til de personer, der indgår i banden. Det må desuden forventes, at deltagerne i (i hvert fald) indvandrerbanderne vil skille sig af med de kendetegn, faste mødesteder m.v., de i dag benytter sig af, når indholdet af reglerne bliver kendt i de kredse.

Desuden vil det i praksis være meget vanskeligt at føre bevis for, at en handling har rod i en bestemt konflikt. Det hedder herom i bemærkningerne til lovforslaget:

"Det er således en betingelse, at et gensidigt opgør er i gang på det tidspunkt, hvor den pågældende kriminalitet begås. Afgørelsen af, om der foregik et opgør i bestemmelsens forstand på gerningstidspunktet, vil bero på en vurdering af de foreliggende oplysninger om omfanget af gensidige angreb med baggrund i konflikten på det pågældende tidspunkt. En voldshandling, som f.eks. begås med

et hævnmotiv mod et medlem af en rivaliserende gruppe efter, at konflikten er ophørt, vil ikke være omfattet af bestemmelsen". Side 3

De lokale erfaringer fra Østjylland viser, at konflikten nok handler om kontrollen med narkomarkedet, men at også personlige uoverensstemmelser, hævn for tidligere krænkelser eller fornærmelser og lignende kan være motiv til enkelte af de episoder, der har været i kredsen. Det er hermed tvivlsomt, om disse handlinger ville være omfattet af den nye bestemmelse, og i praksis vil det være vanskeligt at modbevise, at andre motiver end et "igangværende opgør" kan være til stede.

Den aktuelle konflikt i Østjylland kulminerede foreløbigt før jul med en skudepisode ved McDonalds på Randersvej i Århus, hvor indtil videre 4 personer med tilknytning til rockermiljøet er varetægtsfængslet. Efter disse fængslinger har der ikke været andre lignende episoder, men det kan ikke udelukkes, at skuddet senere vil blive søgt hævnnet. En eventuel hævnaktion mere end 5 måneder efter, at det foreløbigt sidste skud er afgivet i et opgør mellem de pågældende grupperinger, kan næppe siges at være led i en "igangværende" konflikt. Afgrænsningen af anvendelsesområdet for den foreslåede § 81 a vil således kunne indebære, at gengældelser efter nogen stilstand i konflikten eller gengældelser, der rammer andre end "afsenderen" af de sidste skud i konflikten, ikke omfattes af strafskærpsreglen.

En mere generelt formuleret regel – eventuelt som en tilføjelse til den gældende § 81 – vil formentlig give politi og anklagemyndighed et mere fleksibelt og i praksis mere anvendeligt værktøj mod bandekriminalitet.

2. For så vidt angår forslaget om "zoneforbud", jf. ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 2, skal Østjyllands Politi anbefale, at reglen ikke gøres for snæver. I den nuværende formulering er det alene "utryghedsskabende adfærd", der kan begrunde et forbud. Hvis hensigten kun er at forhindre bandevagterne, er dette

tilstrækkeligt. Der er imidlertid i praksis et stort behov for, at politiet også kan anvende zoneforbud overfor andre, f.eks. narkohandlere. Side 4

3. Forslagene giver ikke i øvrigt politikredsen anledning til bemærkninger af konkret karakter.

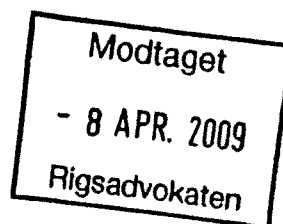
Med venlig hilsen

Ole Friis
vicepolitidirektør

Nordjyllands Politi
Juridisk Sekretariat
Jyllandsgade 27, 9000 Aalborg
Tlf. 96301448 / lokal 2030 - Fax 96301491

Journalnr.: 5100-10162-00017-09
Dato: 6. april 2009
Sagsbehandler: 13927

Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Rigsadvokaten har den 2. april 2009 anmodet om en udtalelse vedrørende udkast til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Nordjyllands Politi skal i den anledning udtale, at den påtænkte lovgivning samlet set vurderes at kunne styrke politiets indsats over for bandekriminaliteten.

Der må efter Nordjyllands Politis opfattelse imødeses visse bevismæssige problemer i relation til afgørelsen af, hvorvidt "en lovovertrædelse har baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer", men disse vurderes at være overvindelige.

Der henvises til j.nr. RA-2009-510-0006.

Søren Gade
chefanklager